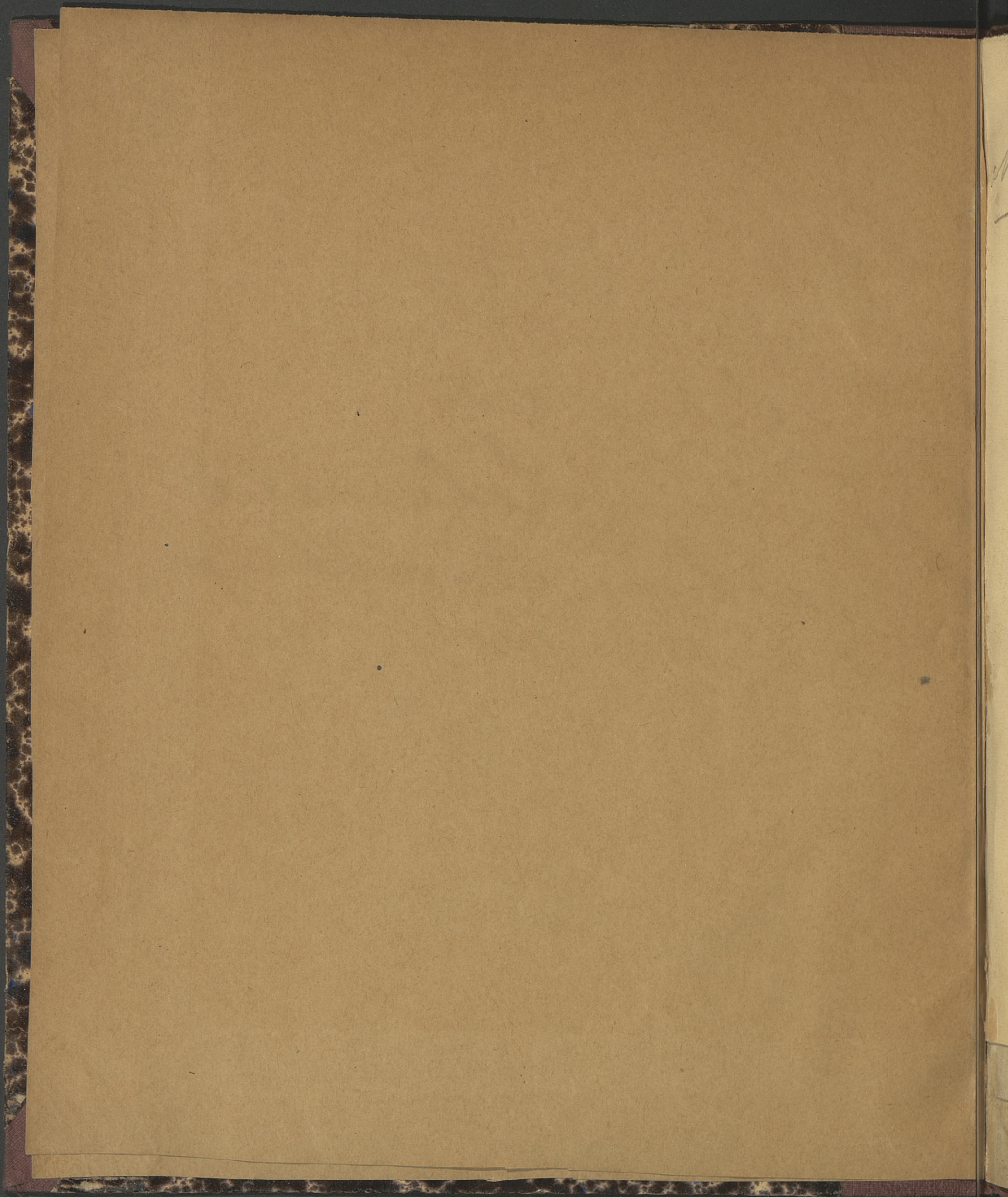

BIBLIOTH. UNIV.

Cztery listy Joachima Lelewela do Leona Rogalskiego

1826 – 1828

Cztery listy Lelewela do Leona Rogalskiego

Warszawa 1826, 4. X
1827, 15. X
1828 – 1. I
i 1. IV

Warszawa 4. października 1826.

Nawiedzanie gdy się wybierasz do Łucka na Litwę i wybieram pisać jedynie ustępnie, abym uwiadomił [illegible] moich że w Łucku zabawię przynajmniej do 13 października veteris styli. a tak, jeżeli by co miał mi o czym wcześniej niż przyjemnem zainformować listo: wnie w czasie mego w Łucku pobytu, wiele mi przyjemności uczy: ni. Między innemi upraszam najusilniej oddzielnie mi adres do Kowalewskiego do kazania, i tego prędko, [illegible] w Łucku nieodro: wnie jakiejś [illegible] odezwy wyglądam. — [illegible] żeś się Panie na Litwie dobrze bawił, żeś dobrego humoru. Wszystko to mnie bardzo cieszy. — Cóż tam z zapalonemi litograficznemi projektami dzieje? Krótko może nastręczą Ci Panie litografa, może lepiej będzie kiedy [illegible] ochoty korzystać zechcesz, ażeby gdybyście założyli własną. Dużo to z tym kłopotu i większe wydatki, trzeba lokalu, trzeba nauczyciela do wyszukania... — Cobyto za wielki żeby Warszawa choć kilkunastu e: xemplarzy tomu drugiego Ksiąg bibliograficznych mieć mogła. — Na różne listy do Wilna pisane oddawna żadnych nie miałem odpowiedzi; to niedobrze się stało. Podczas pogrzebu Michał wy: jechał do Paryża [illegible] do ~~[illegible]~~ [illegible] Potockich. Antoni to bardzo nagle. Przykro mi stąd dla niego wypa: dły: 1. że nie ma choć potrzebnego utrzymania się. 2. że się znalazł za granicą. 3 że wybrnąć z dziewiątkowej antrepryzy. Ale ciężko było [illegible] utrzymać. Potwierdziłem do tego Ordynacie, że [illegible] wszyscy do bałamutnego drukowania [illegible], a tym sposobem choć [illegible] [illegible] dziennik [illegible]

ny

ma wychodzić Dziennik Smienia Lancisskiego. Dotąd Odyniec przy-
jęty jego Redaktor, przygotowywa materiały. Jarim Ci Pani wi-
rad że Krynickiego recenzji nie otrzymałem. — Głowacki mały w Na-
szem Panu widział Witka ale niezmiernie leniwi. Byłem
ciekawy ale ich podobno widzieć nie było, bo nim pierwszy tydzień
mieszkaniu, przez niego malowane, nająłem. Gromiłem go że zle
topografią nieczynny. Uskarżał się że nie ma odbytu bo księgarnię
miasta po Zawadzkim Dmochowskiego kiedyś sprzedał! —

Chciej też uwiadomić o mojej podróży JWP. Lewandzkiego, Mali-
nowskiego, Ostrowiecka etc.

Wdzięczny mój pozdrowię

Lelewel

Kochany Leonie. Korzystam z okoliczności i pozwolenia abym ci kilka słówek przypisał. Smutno mi było żem się nie mógł ostatecznie z Tobą pożegnać w Wilnie. ani nawet kilku do ciebie napisać prócz kilku słów. które zapewne od Moritza odebrał. — Radbym ci też udzielił jakich wiadomości. ale od trzech tygodni jak tu jestem. żyję jak Pustelnik. nie bywam prawie nigdzie prócz u kochanego Pana W. którego właśnie to piszę i u kilku dawnych znajomych. ~~nadto innemi~~ Zatem mojém zatrudnieniem jest tłumaczenie artykułów z Bibliothèque universelle. do mającego niedyś wychodzić dziennika. Nad tą robotą od rana siedzę zwykle do trzeciej. o której idę na obiad. a po obiedzie z Mochorowiczem na spacer w okolice miasta. Oto są moje zabawy. — Z literatami prócz młodych nie widziałem się jeszcze — Najprzyjemniej mi z Zaleskim — wspominamy z nim nieraz o tobie. a ja ciągle myślę o Wilnie i o was. — Proszę cię mój Leonie. napisz też cokolwiek do mnie. o wszystkiem. o wszystkiem. Każda najmniejsza okoliczność tycząca się Wilna. mocno mię interessować będzie — Bądź zdrów kochany Leonie — Jeśli będziesz pisał do Juliana. donieś mu że list jego odebrałem i że nasi odjazd gotują. Bądź zdrów

Najpiękniej kłaniaj. wszystkim innemu J. Leonowi — [illegible]

WARSZAWA
6 OCTOB

Wielmożny Mć Pan
Rogalski Leon
Sekretarz Wmmc
Dobrodzieja

Ulica Niemiecka
w domu własnym

Wilno

4/5

~~4/3~~

3

Porto 28

Warszawa 15. października 1827. 4

Pisałem niedawno przez [illegible] który miał prosto przez Wilno jechać, ale zatem słynałem że obrócił dyszel z Kowna ku domu, prosto do domu. Jeśli się tak stało, odemnie list nieco opóźnienie odbierzesz. Żem od Ciebie Panie Joachimie dawno żadnej nie miał, to mię niezastanawia bynajmniej. Nie mogę i niechcę wymagać abyś pisywał często nazwartę. Dla nas obu może to być niedogodno, ~~[illegible]~~ tego czekajmy zdarzenia. Tą razą nawiasem się nawyk[illegible] bo mię omieliło komunikowaniem jeszcze tylko wiadomości. — Co do Eddy powierzyłem p. Wilkiewiczowi moje pomiarkowanie przywieźć [illegible]. Ks. [illegible] zapewne w Warszawie przypomnieć mam Jemu, i piękne [illegible] może to co pomoże. — Za staraniem twoim 11go tomu ksiąg bibliograficznych nadmienione jestem obowiązany. Ponieważ z twoich [illegible] się exemplary, ponieważ [illegible] coś ich exemplarzy (wczoraj tylko więcej), ponieważ ich podobno 15. od P. [illegible] w Warszawie wziąłem, a zatym jeżeli za staraniem P. Weissa na Twoje ręce wydadzą 25 exemplarzy "może to będzie za wiele, więc" przesyłając je do mnie nie mniej jak od razu wszystkich zatrzymawszy u siebie 29 które komu oddać przyjdzie, albo jeszcze komu, [illegible] wydać. Wam Panie Joachimie nie przesyłam żadnego exemplarza, bom niedał był tomu pierwszego którego już mi niedostaje od dawna, bo się też spodziewam że zawsze od siebie Wam udzielił.

A. Lenartowicz zmyślił ażeby P. Filipp miał się [illegible] w Dąbrowicy znajdować, jeżeli jednak exemplarz [illegible] który [illegible] idzie wydostanie, to bardzo się dobrze stało że się w jego ręce list do P. Filippa dostał. — Słusznie czynisz że się starasz o wygotowanie [illegible] tłomaczenia Gibbona, bo to upadnie nim by Warszawscy [illegible] ale tym niżeyszy zbytecznie się z jego wydaniem ociągać. Od dawna już Warszawiany mają exemplarz francuski i o przekładzie przebąkują. Maciejowski niektórych do tego podniecają. Jeśli tedy masz robotę ukończoną nie opóźniaj się abyś natychmiast [illegible], albo nie stał się drugim. — Widziałem w dzienniku wileńskim tłomaczenie ułamków Raffaela, [illegible] mię ochota zachęcić Was do całkowitego tego dzieła przekładu i układu exemplarzy, jakby to ważne dzieło za pomocą [illegible] i naszych polskich [illegible] należało, że już tu w Warszawie znalazł się tłomacz który do podobnej roboty pomknął, nie [illegible] tylko wyszłe dzieje [illegible] ulepszające, co jest koniecznem.

O wszystkich pamiętnikach litewskich ponieważ już nie mam co ciekawszego pisać. Od[illegible] się do mojego [illegible] pisania ponieważ i tu w Warszawie był podobny projekt, gdy nadto go tedy lepiej wypromować i jednozgodnie [illegible], każdy Warszawski, nie tylko do [illegible] niż przyjdzie ale nawet wypełnić niedowarzony i zarzucony został, a zatym nie ma co o nim wspominać. Co do Keppena [illegible], zdaje mi się, żem już wspominał że szczegółowe rys historii litewskiej jest zupełnie nie wart i nie do [illegible] by było ocenić go. Może to własne wyrzeczenie, ale mi się zdaje że mniej [illegible]

[illegible]

władze powiadział. Dobrze by jednak było aby jaki Strax dziejów litewskich był zamieszczony. Przerzucając Kleppina nie dostrzegłem aby mu znajome było jakieś pismo Niezabitowskiego Kajetana w którym katalogował literaturę żmudzką. Rhesę o śpiewach ludu litewskiego recenzował Linde w Rocznikach Tow. warsz. przyj. nauk. — Moja zaś o Stenderze i początku wandalitewskiego wymaga wielkiego przerobienia. Ale o tem co się stanie Dziejów i całe może później uwiadomię jak rzecz będzie pewną. Zawsze równie jak Eddy tak i tego wymagało nowej edycji powtórzonej edycji. Gdyby to było do tych czas, gdyby jednorodnej gdyby jednotak niezgodnej niedorzeczno było przeciwko Twojej woli odstępca, niżeli zaczęty cenzury. Niewiem tenże co się z drugim tomem z Stenderem stanie, zawsze jednak pamiętaj ... na nie kalkulować mogą. Jako bo tylko obwięzany że odmówić Ci nie mogę.

Bohatkiewicz bardzo dobrze wiedział że mnie w Warszawie niebyło gdy się do niej wybrał, albo tedy jest sam sobie winien, albo, co pewniejsza chciał uniknąć spotkania mego i wybrał czas, a teraz udaje.

Tomasz Massalski pisał do mnie tęż porą. Zapewne go gdzie kolwiek spotkacie. Powiedzcie jemu przy zdarzonej sposobności że mu nie odpisuję bo mi się nie chce nadarmo zdrowia napastę trwonić i niechciałbym aby Jego zdrowia bezcelu się wybiegały. Powiedz Jemu że z Jego bratem Józefem jakiś fata mnie widzieć się niedopuszczają. Gdym jechał przez Włodzimierz, Józef wyjechał był do obozu, gdym wracał przez Włodzimierz, znalazłem miasto niedawnemi pożarami przepełnione au reste obłożone. Pierwszej i ... był Dowódca. Szukano kontraband. Cały postój był na kształt rozpusty, i Józef był na kształt. Dobrze, po dalekich Włodzimierza oboczach tę scenę omijałem nie zatrzymując się nigdzie, przejeżdżałem przez Kopaki gdzie Józef stoi kwaterą całe były oczekiwane, widzieć się niepodobna było. Powiedz mu przytem że nie być iż się ile do mnie ... ułożył, albowiem być może że się z tym ... nie umiem. Jeszcze mi kollektorowie od mnie upraszani nie dali sprawy, zawsze jednak będzie dobrze gdy ... zbiorę. Przyznam się że nie rad jestem mieć sobie nadesłany Tom I. ... bo to niesłychany embaras. Jak wyjdzie drugi tom mieć o budowie ... 200 przyszłe ... jaki procent ... to najpewniej będzie. Oh prenumerat nie lubię.

Atóż mnie to gorszy niedokończenie do żywego wzmaga że w Wilnie gdy Dziennik upada, wtedy ... , ... , pokaleczone, ... nawet Tomaszewicza publikowane i skasowane, tyle prenumeratorów znajdują. ... już samych chwali 400. a cóż tedy ... biegać aby ich więcej było! Dziennika utrzymać tylko utrzymać mogą którzy mają swoje drukarnie i księgarnie ... nie wdawaj się w redakcję. Ale Ci Pan Antoni radzi. Tę pomoc literacką którą Tobie ofiarują, ofiarować mogą Marinowskiemu. Tę zasiłkową pieniężną ... na Marinowskiego stronę, exemplarzami ją odbiera ... na

romanse Dmochowskiego prenumeratorzy, zaprenumerujcie Dziennik, niech [illegible] na tę ścieżkę nadzieję; wspólnie się złożą admirując się Tatyjana i Mazinowski którzy tyle [illegible] niebędzie na niego fatygi mozolniejszej. — Listy prenumeratorów mnie nadesłanej, jeszcze Dmochowskiemu nie oddał. Tatyjana niedowiedziona w Gazecie Polskiej o Kamieńskiem wileńskiej była umyślnie wzięła na aby Dmochowskiego pociągnąć wszędzie, chociaż kto zna Dmochowskiego mógł przewidzieć że to będzie bezskuteczne i wcale o przedsięwzięciu nie zważa. Dmochowski że z niego pisanie majątek robi. Niech mu się jak najlepiej powiedzie co jednak jego robota i spolszczenia warta to uwadze stawiać powiedzie. Stęsknij to wiersz.

Niedziwi mnie że P. Szydłowski Coopera swego nie powrócił. Życzę i przeczę aby go w Petersburgu podpisano. Do Warszawy ani się ważyć ani myśleć przysyłać. Chybaby przesłać do Końskiego albo do Lwowa, do Poznania albo do Krakowa. My tu w Warszawie bez końca takiej zwłoki doznajemy, jakiej doznał Cooper. Każdy to ma zważać.

O przysłanie numerów niedostarczonych zaległych Gazety Polskiej wszystkiem trochę przy zdarzonej wzmiance będę przesyłał. — Cieszę się tam z Aleksandrem Mickiewiczem niezmiernie. Był już w Moskwie niewiernej dostatecznie powiedział i kiedyś to nadzieję mieć. Od tego wielu [illegible] wyjścia dziś Adama Mickiewicza [illegible] P. [illegible] Dmochowski całkiem wiedział. Przy zdarzeniu prostemi chciejcie się zajęciem. Zaprawne się w tych czasach [illegible] najpilniejszą.

Jeżeli Eddę P. Zawadzki wydawać zacznie, może [illegible] mi obiecywanego na [illegible] starannie się dawniej pisało. [illegible] wiele mój wybór przez Nampe-nina i Czechiego, w rozdziale XIX znajdujący się uwydatnionych odkład drukować i tego zwiedziłem z uwagą niczego nie zrobił.

Panny Tańskiej szczęśliwy o mały włos co nie ustały dorabiający wzmianki. Jej dzieło Amelia matka jest zaharowane bojaźnie nieudecydowaniu czy kobieta może historię. Siądę więc jej modlitwy dla dzieci podobno nielzące kierować. Zachwyciła się jej gwiazda.

O Twoich zamiarach Pamiętnika literackiego nie dostałem [illegible] dowiedziałem, że bez planu się rozpoczynają. Ale to nic nie szkodzi, lepiej bez planu byle było. Autorzy polscy będą zawsze historykami, [illegible], [illegible] najpoważniejszym badaczem. Co do tych badań i obserwacji naszego wieku nie mamy co namyślać, czy wspólnie z Karamzinem czy z Lelewelem, czy z Naruszewiczem czy z [illegible] czy z [illegible], czy z jednym wspólnie wyznaczonych ani to nauka. Ale one zawsze jak daleko uwagi jest. Czytajcie co [illegible]. Sądzę że nie nasze nawet te zwiadki ogłaszać, tylko krótko od przypadku zatrzymać. Ale wszystko co w tym przedsięwzięciu i robisz jest dobrze, ja nic lepszego nie wymyślił. Opowiedz czy nie pomoże co, czy [illegible] czy Polsce nastąpi. Z którego nie był tobie co wziąć? Zacniej tylko otworzy się źródło. Dobrze by się całe pokolenie kilka naście dyplomatów rzeskich lub francuskich drukować. Są takie archiwa! Jest [illegible] [illegible] [illegible] Coopera do ci exemplarz przysłał.

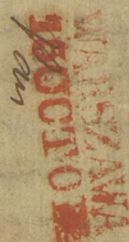
[illegible]

Podobno przyjaciele ulubieni mieli tłómaczenie Kozłowskiego. Kto to tłumaczył, co się z tym stało nie można by jakoś o tem się wywiedzieć? Potrzeba by mi była ta wiadomość [illegible] zawsze byłby Ojciec [illegible], a [illegible] wielkim [illegible] Wszystkich ściskam Cię Twój przyjaciel [illegible]

Wielmożny JMość Pan Rogalski Leon [illegible] Dobrodziej

Wilno

Ulica Niemiecka w domu [illegible]

3. Warszawa 1. Stycznia 1828 6

Ze szczęśliwym roku biorąc do ręki pióro, naprzód życzę Ci Panie z niniejszym Rokiem nowym wszelkiej pociechy i pomyślności. Winszuję Ci że cię wezwano na historiografa, że się przeto nadzieja przyszłej kariery otwiera.

Nie umiem Ci zaś wcale żadnej historii uniwersytetu rekommendować. Nie znam i nie słyszałem aby którykolwiek uniwersytetu historia wzorowym sposobem napisaną była. Crevier ile przeglądałem nic nie ma nadzwyczajnego. Podobała się dawnemu historiografowi. X. ks. Zaczęto pisać uniwersytetu wileńskiego historię. ale jego kryje w sobie i wątpię, aby Ci ją chciał udzielić, wątpię abyś się przydała. Najlepiej się iść starą utartą drogą. Nie umiem Ci pochlebiać czy się umieścisz na dość wysokim i przyzwoitym historycznym stanowisku, powinieneś jednak unikać(?) z każdego względu doskonalszego dążyć. Jeśli Ci trzeba nagle coś zrobić to nie może być doskonałe. Naprędce możesz się zdobyć na kompilację i to Ci z dostateczną przyjść może gdy już pięknie masz materiały i źródła do użycia. Ale żeby znajome fakta i owe działania uniwersytetu ocenić, potrzeba niemałego czasu potrzeba rzeczy zgłębić, więcej, długo i wiele się nad myślać i wszystko swoje przetrawić. Podobność jeszcze tego rodzaju prac historycznych nie wiele podejmował, A naten trzeba u siebie rozwinąć i rozegrać stosowne uwagi i przezorności, obserwacyą które by ustawicznie mogła się w rozmaitości rozpierzchnąć i rozmaitości rozproszonej uważne je gromady skupiać i z sobą wiązać. Skoro Cię do wszystkiego zdatności przyjdzie i niełatwo będzie twórczego umysłu porządku obudzić; Wszelako to niemałego wymagałoby natężenia. Nagle w tem działaniu wystawić się łatwo w studiowaniu wiedzy. Lepiej daleko powolne i ponawiane rozpatrywanie się, ale nie takie abyś nadzorował nad jezuitami a zapominał co się po upadku jezuitów z uniwersytetem działo. Nie, trzeba Ci Panie i pokolei i razem i społecznie i znowu powoli jedno i drugie poznawać, z jednym i drugim oswajać się, jedno i drugie myślą swoją opanować, wiedz wspaniałości całości, całości tej podziałów charakter co najmniej drobniejszych, dziś głównie wyższe fakta do tego charakteru wspaniałości obecne. Pisarz zdołasz historię uniwersytetu napisać. Może tak pisać nie potrzeba ale tworzyć jedynie tylko kompilacyę

tem jeżeli chcesz odbywać tą drogą pójdziesz, Twa kompilacya będzie więcej źródłowa, dłuższego życia nabędzie. Inaczej to będzie kliną do niewiele widoków zużyte regestra. Przytaczał obserwacyę te źródła i materyały które już wymieniłem które rozumiesz i które poznać możesz będą bardzo obszernymi i bogatemi, bez nich wydadzą Ci się wydadzą się nie nieznaczącemi. Te źródła które wspomniał właśnie twojsi są bogate tłiczne. Prócz nich niewiele więcej co przydać mogę. Zdaje mi się jednak że poznanie ~~[illegible]~~ najlepszych panegiryków, kazań dawnych wieków może dostarczyć nie mały faktów rzeczy. Trzeba żebyś Pan poznał dobrze archiwum. P. Lewandowski chętnie Ci pomoże. Protokoły konsystorskie edukacyjnej w tem archiwum leżące są wiele mówiące. Ale niedość jest na to tylko odczytać i wypisać coś, uniwersytetu wileńskiego tyczy, trzeba odczytać więcej daleko co się z Królem Stanisławem działo, bo się miasto wileńskie niczym bywać nie da, bo zdarzenia dotyczące króla sprawy zagraniczne wileńskiem. Niedość to policzyć uczonych akademików i objętość i liczby katedr. Ale historykowi ich zdolności ich dzieła ocenić i ich wpływ osobisty i błędy owoczesne wypadać. Sposoby traktowania i wykładu nauk, nauczania, najściślej dział o prawie, jakim duch wszystkiego, jakie owoce wydały. Fakta są niemniej materyałami i źródłami do obserwowania. Dziwaczne owe, a jeżeli kiedy historyk uniwersytetu wypisywane są źródłami historycznemi. Dzieła ich gruntowności, ich wyłączności ich gruntowność zależą nietylko osoby ale i ciało dotyczące należy do którego się stosowały. Theses które przeglądasz, mówiące że wielki świat który mógł natłok nauk w uniwersytecie. Ale trzeba zwrócić oko na to wszystko co dotyczącego, magistrowi Naczelnemu tego uniwersytetu drukowali i pisali; naukowo obywatelstwie postępowania, ale zwrócić do czasu domu wielkiego i wiekowych zdolności żeby bezwarunkowe nie potępiać indywiduów którzy ofiarą działali.

Wszystko trzeba czysto się opatrywać. Czego nigdy Twoja niecodzienność. W tej chwili nadzwyczajną głową Ignacego, potrzeba dziś może pełnej pracy. W tej chwili naszym głowy Ignacego, potrzebny, przyjdzie Ci najczęściej trafić podtrzymanie w innym momencie, to gdy spać iść będziesz to gdy się rzeczy obudzisz. Jeżeli będziesz miał głowę materiałami napełnioną a umysł ustawicznym ruchu, w niespodziewanych chwilach te myśli ład i rodzić się będą. To co o uczonym mówię, mówię wszystkim, toż samo i o ekonomicznym i każdym względzie. Wszystkie, itd.

[illegible]

7

kolwiek posługiwane wiadomości, układaj sobie na przedmioty, układaj sobie w trze-
bliski; wpatruj się umie wielostronnie i wydobywaj wszędy charakter, rzeczy, osób,
czasu, powodów. Probuj się swojsił. Masz już wiele dojrzałości. Byłeś dotąd prawie
jedynie tłomaczem bądź nietylko przepisującym i gromadzącym kompilatorem, ale
własnego głową piszącym autorem. Jeżeli ci potrzeba zeszytów, przyjdź się poka-
zać: Pisz sobie w kartecznej dzieje chronologicznie, układaj jak gorliwie materia-
ły gromadzić a [illegible] rzeczy [illegible] wystawieniu wspo-
wolniejszym czasie. Gdybyś [illegible], w katalogu znalazł się
w [illegible] napisania historii, nie byłoby późno. [illegible] nagiej gawędy albo
innych rzeczy nie przyjdzie.

Zlecenia sprawiasz z komissjami Twojemi. Wieczorem przed [illegible]
na nowej okazji do listu. Niewidzę książek przygotowanych niewiadomo czy jeszcze
bierzesz. Ale się masz zatrzymać do Sokołowa [illegible] obok Dą-
bela, tam z komissionerskiej komissji [illegible] Kozłak [illegible]. Twój exemplarz
gazety i [illegible] pod adresem Kapellen. Gazety masz niekompletne tych [illegible]
[illegible] nie odebrał, żadnym sposobem przysłać nie mogę. Biegał za nimi [illegible]
[illegible], [illegible] nie zdało. Gdy teraz znowu dodanych powodów, na-
legam [illegible] zredaktorów, ale dotąd daremnie.

[illegible] nie ma rady [illegible] się o nowe [illegible] tło-
maczeń [illegible] że mi [illegible] rzeczy. — [illegible]
[illegible] po mimo [illegible] wytłomaczone i [illegible]
[illegible]. Może tedy pamiętniki [illegible] aż nabyt i [illegible]
[illegible] — Wszystkim [illegible] dzięki za księgi bibliograficzne i za S. Floriana ale
w exemplarzach do Warszawy [illegible] przysłanych [illegible] S. Florian znajdował się
[illegible] być [illegible]! [illegible] to za [illegible] tej [illegible] wytarte [illegible]
[illegible]! Wszystkim przy Nowym Roku [illegible] i [illegible] życzę.

Już ja nie pamiętam o com Polińskiemu obligował względem tomu IIgo, Tożylko pomnę żem
go obligował aby exemplarz wziął Jana Śniadeckiego i wydawał czytania Śniadeckiego
tom pierwszy (ba nie pamiętam) a jeśliby się okazało że żyd [illegible] odemnie tom pierwszy, był o-
bligowany o uiszczenie od Zawadzkiego, danie Śniadeckiemu drugiego. X. Dobrowski [illegible]
[illegible] Tom II. otrzymał. Szymonowi [illegible] podobno się także tom II należy.

[illegible] względem Jachimowicza prawie się zmieni [illegible]. Względem zaassygnowania
książek P. [illegible] [illegible] lepiej mieć [illegible] kartecz [illegible] za tem-
tym ogólnym pozwoleniem prawie nic niewiem. Chyba [illegible] miał assygnować których byłaby
to data, z [illegible] 1827 należące Lelewelowi, wyda [illegible] — A jeśli takich
wyrazów nie będzie, to potrzeba żadnych.

Przepraszam żebyś tu w Warszawie [illegible] nietłomaczył, naprzemian! Co i [illegible]
[illegible]! [illegible] Serce [illegible] [illegible] Lelewel

Jenerał Niemcewicz [illegible] ex archivo [illegible]

WARS[illegible]

Wielmożny JMć Pan

Rogalski Leon

Wm Pan Dobrodziej

Ulica Niemiecka
Dom w[illegible] Wilno

45

15 X

Porto 28

4.

8

Warszawa 1 kwietnia 1828

Doniosłeś mi Panie że się brat Twój Adam ożenił. Wiedziałem już o tym, lecz [illegible]-
ję jemu ażeby wrócił. [illegible] widzę jeszcze nadal w podróży niż zaniedbał
gdy pierwsze razy nad robotą zasiadł. Kiedy Pan Eustachy zaniechał tłumaczenia
Ancillona, czyby go nie chciał tłumaczyć Felix. Rysunków jeszcze nie widziałem. Mam
atoli nadzieję że mi sprawią satisfakcyi, a nie przypuszczam ani na chwilę aby
miały być tak niezgrabne jak przy Wallenrodzie. Nie ustydził się też [illegible]!
[illegible] Wallenrodzie niemogły też mieć wyższej na prenumeratorów. U nas
nie wiele rysowników ale się tyle poznają że są partackie.

To szkoda niedziałowana że Jachimowicz [illegible]. Zafrasowało mię to niepo-
małe. Przewiduję że długo będzie oczekiwał których dostarczyć nie będę w stanie.

Za trzecim Kajdanowa wydania drugiego dziękuję: Dwóch pierwszych nie widziałem.
Dopominałem się onych u Wszelicy i [illegible] się z listem Twoim ale mię upewniał że
nie przyszły. Nie pierwszy to raz przez Pławadzkiego Twoja przesyłka mnie niedochodzi.
[illegible] take jak zaginęła recenzja mineralogii. — Dlatego jednak nie [illegible] przy-
stać przeciwko, tam znajdą się one u mnie.

Spodziewam się że Nasza [illegible] Lelewela recenzję zrobić. [illegible] Naszego
prostego jeździ. Wszystkie [illegible] zapomniał że sam jest Krajowianinem, [illegible] Vota tak [illegible] że
przez tej rozmowie widzę [illegible] przez krótkiej. [illegible] ugodny.

Dawniej znalazłem przywilej Jagiełły Litwie 1387 w [illegible] Zró-
żnych względów dla obserwatora badacza jest ciekawy. Materiały prawodawstwa Litew-
skiego około czasów pierwszego Statutu znacznie się pomnożyły — [illegible] zbliża się
moment [illegible] upraszam Was chcąc mi [illegible] tego
roku oddzielne ponabywać numera dziennika Wileńskiego roku 1823. Nr. 3. 5. 6. 7.
w których jest drukowane o statutach wiadomości.

Zanoszę też prośbę abyś mógł, jeśli można, wyszukać i przysłać [illegible]
s.p. rekomendacja [illegible] urządzenia [illegible] Pawłowa. i coby można wyszukać oddz-
je [illegible] wszystko znaleźć. np jaki numer dziennika wileńskiego

Ściskam Cię serdecznie Twój [illegible]

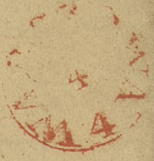
Sługa

Lelewel

17

Poczt. 28 ½

Wielmożny JMć Pan

Rogalski Leon

w Dobrowej

Ulica Niemiecka
Kamienica Własna
45.

Wilno

43.

